

YAZILAR VE YAZANLAR

Hayat
Nereye
Öpülecek El
Tntan Kamenin me-
zarında
Fransa Bankası
Alman mektep mu-
sikisi
Bir Gün ki
Emile Galotti

Yazı hey'eti
Ş. Nihal
Cevat
İffet Halim
A. Emrullah
Gevat Memduh
Celalettin Tevfik
Nahit Sırrı

Ticarct mekteplerin-
de gaye ve tedrisat
pilanı meselesi
Aa bu ıssız geceler
Klasik ve modern
eserler
Monna Lisa Del Gi-
oconda
Biz öldürdük diyelim
Anadolu'nun bedit
Zenginlikleri
Akideme nasıl eriştim

Behcet Kemal
Hikmet Şevki
Canik oğlu Avni
Sabri Esat
Nurettin İbrahim

Müşahabe:

HAYAT

Mecmuamız, bu güne kadar mem-
leketin irfanına çalıştı, maarifin inki-
şafına elinden geldiği kadar gayret
etti. Bu müddet zarfında edindiğimiz
tecrübe şudur: Memlekette büyük
fikrî bir intibah, bir uyanıklık var,
ve yüksek irfan ihtiyacı günden güne
artıyor.

Müşahedelerimizden, muhaberele-
rimizden, musahabelerimizden aynen
anıyoruz ki irfan ihtiyacı hakikaten
ziyadedir. Münevver tabaka irfanını
idame ve tenmiye için vasıta arıyor.
Bahsimize mevzu olan yüksek taba-
kadır, yani yüksek mekteplerden hiç
olmazsa orta mekteplerden yetişenler-
dir. Evet! İşte bu zümre irfan saha-
sının genişlenmesini istemektedir..

Hayat bu ihtiyaca tekabül etmek
iktiza ederdi. Bunun içindir ki bu
1930 senesinden itibaren mecmuamızı
umumî tekâmüle, millî inkişafa uygun
bir şekle koymak mecburiyetinde kal-
dık. Memleketimizde bir münevverler
zümresi var. Bu zümrenin umumî
kültür ihtiyaçlarına tekabül edecek,
lâkin hiç bir ihtisas maddesi üzerinde
uğraşmıyacak bir risalesi bulunmamak
lâzım...

Bu risale gelecek nüshasından iti-
baren Hayat olacaktır.

Mütahassıs kalem erbabı hem
kendi cereyanlarımızı, hem Garbın
fikrî ceryanlarını objektif bir noktadan
takip ve mahza siz aziz karilerimiz
için icmal edeceklerdir.

Türk, Cerman, Anglosakson, lâtın
İslav... âlemlerinde fikir sahasında
olan biteni tettebbu edeceğiz. O aile-
lerden uzak kalmayacağız. Medenî
cihanda ne oluyor, ne var, beşeriyet
nereye doğru gitmektedir, istikbalde
neler doğacaktır? Bir sözle ifadesi
lâzımsa diyelim ki medeniyet, inkişaf-
fının hangi merhalesinde bulunuyor?
Acizane programımız işte budur.
Medeniyet camiasının içinde bulunmak
için onun cereyanlarını bilmemiz
gerek. Hayat bundan sonra bu gayeyi
intizam ve ittirat altında takip edecek.

Muhatabımız, — tekrar edelim —
yüksek ve münevver türklere. Daha
aşağı tabakaların tenvirine çalışan
başka risale ve mecmualar var ve çok.
Biz vazifemizi taksir ediyoruz ve
ancak muhterem muallimler gibi,
doktorlar mühendisler gibi yüksek
memurlar gibi âlî mektepler talebesi

gibi ön safta bulunan vatandaşlarımıza
hizmet etmek istiyoruz.

Seviyeyi tutmak, seviyeyi yükset-
mek... işte başlı başına bir hedef.
Hatta bu hedefi bir az da geçebiliriz:
Pek güzel, pek büyük eserler, şah-
eserler yazıldıklarından sonra anlaşılmış!
Meşhur Stendhal dermiş ki:
Benim eserlerim kırk sene sonra
anlaşılabilecek... » Filvaki bu eserlerin
yüksekliği inceliği, yeniliği ancak
yarım asır geçmekle anlaşılmış,

Hayat da, eğer böyle zekâların
inkişafına hizmet edebilirse kendisini
bahtiyar addeder. Demek istiyoruz ki
neşriyatımızda sürüm, satış, halka hoş
gelmek, cazip olmak katıyen bir gaye
değildir. Gayemiz yüksek kültüre
yardım etmek, istikbali hazırlamak ve
hasren memleketin irfanî haysiyetini
muhafaza etmektir.

Türkiyede gerçekten yüksek edip
ve mütefekkirlerimiz yok değil. Lâkin
bu zevatın eserleri bir intişar vasıta-
sından mahrumdur. Böyle bir vasıta
mevcut olmadıkça o kalem sahipleri-
ne de yazı yazmak hususunda bir
gevşeklik geliyor. Okuyorlar, tettebbu
ediyorlar, lâkin yazmıyorlar, ve neti-

cede, kariler bu mütehayyizlerin sayi-
inden müstefit olamıyor.

Düşündüğümüz şudur: Böyle iktidar eshabına bir mecmua tahsis etmek, onları yazıya tergip etmek ve kari varmış, yokmuş bu mes'ele ile alsa mukayyet olmamak! Belki o yazılar intişarı günü az okunur; fakat bir memleketin, bir edebiyatın bir de istikbali yok mu?

Muhallet eserler beş bin seneden-beri klâsikler asırlardanbari, güzel ve mühim kitaplar daima okunmuyor mu?

Bir fikri mecmua günlük gazetelere benzetilmemelidir. Gazetenin hayatı bir kaç saattir. Buna karşı "Reuve des deux "Nineteenth century", gibi risalelerin koleksiyonları daima araştırılıyor ve karıştırılıyor, İngiliz ve İskoç mecmualarında intişar eden Lord Macaulay'in yazıları bu gün mektep talebelerine ezberletilmektedir.

Memleketimizde de Avrupa mecmuaları gibi risalelerin intişar edebileceğini, ve şu vatan harimi içinde öyle mecmuaları dolduracak iktidar erbabı bulunduğunu kuvvetle zannediyoruz. Hayat bunu isbata çalışacak.

Mecmuamız bir umumî kültür aletidir, bir ihtisas risalesi değildir. Bu cihetin bilinmesi lâzımdır. Fikri ve felsefi, siyasi ve iktisadi, ictimai ve malî, edebî ve ilmi, bedîî ve tarihî her mevzu, her umumî mevzu bu sahifelerde münakaşa edilebilecektir. Yalnız ihtisasa taalluk eden kısımlar işin teknik ciheti sair hususî matbuata bırakılmıştır. Gelecek nushadan itibaren Hayat ayda bir ve yüz sahifelik bir cüz ş künde çıkacak. Yazıları erbabı tarafından geliş güzel gönderilmiş makalelerden değil, sipariş edilmiş, hususî surette ve bir program tahtında yazdırılmış, münakaşa ve ıslah edilmiş bentlerden müteşekkil olacaktır. Tahrir heyeti bu hususta azamî gayreti gösterecek, bir takip fikri ile hareket edecektir.

Başta bilhassa pek mütehayyiz ve muhterem Maarif vekili Cemal Hüsnü Bey olduğu halde bir çok kudret ve salâhiyet erbabı bu gayemizin husulüne çalışmaktadırlar. Hayat kendilerine minnettarlığını takdim eder ve bu teveccühe liyakatını isbata çalışacaktır.

Sevgili karilerimizden dileğimiz Hayatı himaye buyurmalarıdır, Bizi lütfen okuyunuz; okutunuz, Seviyeyi yükseltmeğe çalışıyoruz. İstiyoruz ki türk milleti de fikri ceryanların içinde bulunsun, cihan inkişafına karışsın, medeniyette, irfanda, kültürde onun da bir hissesi olsun.

Böyle serbes bir fikri mecmuasını ancak cumhuriyet devrinde inkılabımız

husul sahasına çıktıktan sonra neşredebilirdik. yakın bir mazide dirilerden ziyade ölülerin ve ölmüş fikirlerin hâkim ve hükümlan olduğu günlerde bu içtihatlarla bulunamazdık.

1919-1920 denberi kuvvetli iki projektör, radiyo - aktiviteyi haiz iki göz Türkelini aydınlatıyor, kudreti na-mahdud iki el, Türkiyenin taşına, toprağına bile yeni bir şekil veriyor yüce bir dimağ onun ruhunu kuvvetlendiriyor, tazeleştiriyor.

İşte, naçiz Hayat, kendi hayatının yeni bir devrini açarken o pek büyük adama Gazi Mustafa kemal'e tükenmez tazimlerini arz etmek ister.

Yazı hey'eti

Nereye?

*Son gündü, yolumuz düştü ormana,
Tabiat bozgundu, darmadağındı,
Vadî gömülürken sise dumana
Uçuşan kuşların sesi darğındı,*

*Bir kan damlasıydı düşen her yaprak,
Savrulan bir alev ormanda rüzgâr,
Esdikçe yollarda uğulduyarak
Dallarda hıçkırdı kavrulan bahar..*

*Güneşi, çiçeği, rengile bir yaz.
Dağılmış bitmiş te yok haberimiz!
Gelmişken kdlbimiz çılgın, yaramaz,
Yolunu şaşırdı gölgelerimiz.*

*Kara bir sis perdeledi engini,
Ruhumuza bir ürperme sinerken,
Neden sonra çılgın rüzgâr dinerken
Durmuş gördük arzın çarpan kalbini..*

*Baktık, coşgun akıp giden dereye,
Sularının her kıvrımı bir mezar,
Kuş tıyleri, kuru yaprak, yuvalar...
"Ey güzel yaz bu yolculuk nereye?"*

S. Nihal